

Τίτλος Μαθήματος: Κινητική και δημιουργική έκφραση στην προσχολική εκπαίδευση: θεωρία και πράξη

Κωδικός Μαθήματος: ΚΤ0305

Διδάσκουσα: Τσουβαλά Μαρία, tsouvala@uth.gr

Είδος Μαθήματος: ΤΕ

Εξάμηνο: 8ο

Μονάδες ECTS: 5

Περιγραφή του μαθήματος - στόχοι: Σκοπός του μαθήματος είναι (α) η κατανόηση του ενσώματου χαρακτήρα της γνώσης στη διδασκαλία του χορού, και (β) η αντίληψη του σώματος ως μέσου δράσης, αναστοχασμού και πολιτισμικής δημιουργίας. Οι στόχοι διατυπώνονται ως εξής: (α) προσέγγιση της δημιουργικότητας ως μια μορφή ατομικής έκφρασης σε συνδυασμό με την υπάρχουσα γνώση, και (β) επαφή με την πολυμορφία των εκφραστικών μέσων ή και των αναπαραστάσεων της τέχνης του χορού. Οι φοιτήτριες και οι φοιτητές θα ασχοληθούν με αυτοσχεδιαστικές δραστηριότητες, οι οποίες αποτελούν το βιωματικό πλαίσιο εξερεύνησης των αισθητικών στοιχείων του χορού, της ανάπτυξης της δημιουργικότητας και της ικανότητας επικοινωνίας μέσω της κίνησης του σώματος. Επίσης, αν και η βιωματική προσέγγιση της κίνησης παραμένει τεχνικά απλή, το μάθημα έχει εξελικτική μορφή, καθώς περιλαμβάνει την κριτική και αναστοχαστική θεώρηση του χορού, μέσα από ιδέες και γνώσεις που προέρχονται από διάφορους επιστημονικούς τομείς.

Αξιολόγηση: Η αξιολόγηση περιλαμβάνει (α) τον σχεδιασμό μιας σειράς μαθημάτων χορού με διαθεματική προσέγγιση στο τέλος του εξαμήνου, ή και (β) ατομική γραπτή εργασία με άξονες την θεωρητική ανάλυση του χορού στο πλαίσιο του μαθήματος.

Διδακτική Μεθοδολογία: Βιωματική εμπειρία της κίνησης μέσω της μίμησης, της ελεύθερης ή και καθοδηγούμενης εξερεύνησης, της επίλυσης προβλήματος, του αυτοσχεδιασμού και του αυτοσχεδιασμού μέσω επαφής. Ανάλυση του πλαισίου και του περιεχομένου του σύγχρονου χορού με τη μορφή διαλέξεων και συζητήσεων

Διδακτέα - εξεταστέα ύλη και βιβλιογραφία του μαθήματος: Η διδακτέα και εξεταστέα ύλη του μαθήματος είναι το περιεχόμενο των βιωματικών πρακτικών, οι διαλέξεις και η ύλη από τα αντίστοιχα συγγράμματα.

Λέξεις κλειδιά: ενσώματη γνώση, σύνδεση σώματος –νου, σωματική-κιναισθητική νοημοσύνη, γλώσσα του σώματος, αναστοχασμός, κριτική και αναστοχαστική θεώρηση του χορού

Διάγραμμα περιεχομένων του μαθήματος:

1η εβδομάδα

- Εισαγωγή στο πλαίσιο του μαθήματος, ιστορικός και διαπολιτισμικός χαρακτήρας του χορού, διαθεματική σύνδεση του χορού με άλλους επιστημονικούς τομείς

2η και 3η εβδομάδα

- Αυτοσχεδιαστικές κινητικές δραστηριότητες, συζήτηση για τις αισθητηριακές και κινητικές ικανότητες του σώματος, σύνδεση σώματος-νου, φαινομενολογία του χορού

4η και 5η εβδομάδα

- Αυτοσχεδιαστικές κινητικές δραστηριότητες, συζήτηση για την παιδαγωγική αξιοποίηση της θεωρίας της πολλαπλής νοημοσύνης του Howard Gardner και ειδικά της σωματικής -κιναισθητικής νοημοσύνης στη διδασκαλία και μάθηση μέσω του χορού

6η και 7η εβδομάδα

- Αυτοσχεδιαστικές δραστηριότητες και σύνδεση του χορού με την μεταφορική απόδοση λέξεων, εννοιών και ιστοριών, γλώσσα του σώματος, χορός και διακειμενικότητα

8η εβδομάδα

- Αυτοσχεδιαστικές κινητικές δραστηριότητες, χορός και ετερότητα, σώμα και ταυτότητα

9η και 10η εβδομάδα

- Χορός και διαπολιτισμικότητα, σύγχρονες αστικές μορφές χορού, capoeira και hip-hop, με τη μορφή σεμιναρίου, ή και την προβολή σχετικών έργων του χορού

11η και 12η εβδομάδα

- Χορός και κριτική παιδαγωγική, ευαισθητοποίηση σε θέματα φυσικής εγγύτητας και αγνότητας, σωματοτυπικές αντιλήψεις στην τάξη του χορού, ζητήματα φύλου, εθνικής καταγωγής και πολιτισμικής διαφοράς

13η εβδομάδα

- Συνοπτική παρουσίαση των θεμάτων των εργασιών, αξιολόγηση, ανατροφοδότηση

Συγγράμματα

Μακρυνιώτη, Δ. (επιμ.) (2004). *Τα όρια του σώματος. Διεπιστημονικές προσεγγίσεις*. Αθήνα: νήσος.

Peterson Royce, A. (2005). *Η ανθρωπολογία του χορού*. Μετάφραση Μάγδα Ζωγράφου. Αθήνα: νήσος.

Προτεινόμενη Βιβλιογραφία

Adshead-Lansdale, J. (Ed.) (1999). *Dancing texts: Intertextuality in interpretation*. London: Dance Books.

Bourdieu, P. (2002). *Η διάκριση. Κοινωνική κριτική της καλαισθητικής κρίσης*. Μετάφραση: Κική Καψαμπέλη. Αθήνα: Πατάκης.

Butler, J. (2008). *Σώματα με σημασία*. Μετάφραση: Πελαγία Μαρκέτου, επιμέλεια: Αθηνά Αθανασίου. Αθήνα: Εκκρεμές.

Cooper Albright, A. (2011). Situated Dancing: Notes from Three Decades in Contact with Phenomenology, στο *Dance Research Journal*, Volume 43/2 Winter 2011:7-18.

Gardner, H. (1983). *Frames of Mind: The Theory of Multiple Intelligences*. United States of America: Basic books.

Green, J. (1999). Somatic authority and the myth of the ideal body in dance education, στο. *Dance Research Journal*, 31(2), 80-100.

Green, J. (2001). Socially constructed bodies in American dance classrooms, στο *Dance Research*

Journal 2, (2), 156–73.

Σερεμετάκη, Ν. (1997). Παλιννόστηση αισθήσεων. Αντίληψη και μνήμη ως υλική κουλτούρα στη σύγχρονη εποχή. Μετάφραση: Άννα Βουγιούκα και Μαρία Μαυραγάννη. Αθήνα: Εκδόσεις Λιβάνη.

Shapiro, S. (Ed) (1998). *Dance, Power and Difference: Critical and Feminist Perspectives in Dance Education*. United States of America: Human Kinetics.

Preston-Dunlop, V. & Sanchez-Colberg, A. (2002). *Dance and the Performative: Laban and beyond*. London: Verve Publishing.

Ρηγοπούλου, Π. (2003). *Το σώμα. Από την ικεσία στην απειλή*. Αθήνα: Πλέθρον.

Σαβράμη, Κ. (επιμ.) (2010). *Χορός και αφηγηματικότητα*. Πάτρα: Εκδόσεις Πανεπιστημίου Πατρών.